

Dva poslední vlci z Vysočiny

Na mnoha našich hradech a zámcích jsou k vidění preparáty a lovecké trofeje různých živočichů, zejména ptáků a savců. Mezi nimi nacházíme i exponáty vlka obecného (*Canis lupus*), které jsou mnohdy jedinými, a proto velmi cennými regionálními doklady posledního výskytu této šelmy u nás.

Na Státním hradě Pernštejn mají vlka zastřeleného v lednu 1830 v Českém lese, v katastru obce Vojtěchov, okres Žďár nad Sázavou a dokonce mimo vlastní preparát i obraz, který v témže roce namaloval Franz Richter na památku vzácného úlovku (obr. 3). Pod obrazem je napsán v němčině text, který v překladu zní: „2. ledna 1830 byl tento vlk, namalovaný podle skutečnosti a coullové míry, složen ránou na komoru v Českém lese (Böhmerwald), rovenský revír, střítežským revírníkem W. Marzikem (Václavem Maržíkem) ve 3 1/4 hodiny odpoledne, poté, co byl tentýž vlk 1. ledna 1830 zasažen karasínským adjunktem Theirmanem do levého předního běhu. Vážil 88 liber (49,28 kg) a měřil od předního běhu k zadnímu jeden sáh a dva palce (194 cm).“ V r. 1830 připadl Nový rok na pátek, takže vlk byl zastřelen v sobotu. V místě jeho skonu postavili o sto let později pomník připomínající tuto událost (obr. 2).

Uváděná délka od předního běhu k zadnímu je poněkud nejasný údaj, protože dnes se délka těla vlka zjišťuje od špičky čenichu po kořen ocasu. Vlk tak dosahuje délky maximálně 160 cm. Je možné, že uloveného vlka měřili s předními končetinami nataženými dopředu a zadními dozadu. Snad by tak mohl získat oněch 194 cm, ale u preparátu to již ověřit nejde. Další možností, která se jeví jako pravděpodobnější, je varianta, že jde o mysliveckou latinu, kdy lovci záměrně přidávají k úlovku centimetry a kila navíc, aby učinili svůj úlovek atraktivnější. Pro mysliveckou latinu hovoří i fakt, že nedaleko pomníčku vlka je jiný pomník, na němž je uvedeno, že tehdejší majitel panství Mittrowský zastřelil jednou ranou tři srnce. Tedy zjevný nesmysl, a proto se přikláním k názoru, že i rozměry vlka jsou značně nadnesené. Tento jedinec bývá často pokládán za posledního vlka (samce) Českomoravské vrchoviny.

Za skutečně posledního vlka Vysočiny však považujeme jedince zastřeleného ve čtvrtek 28. března 1861 nedaleko Jinošova; jeho preparát se nachází v depozitáři Státního zámku v Náměšti nad Oslavou. Vlka zastřelil hajný Antonín Švéda. V porovnání s exemplářem z Pernštejna, který nemá ocas, je však mnohem zachovalejší – měří od čenichu po kořen ocasu 129,5 cm, ocas má dlouhý 46 cm a výšku ušního boltce 10,5 cm. Výšku v kohoutku jsem naměřil 66 cm, ale bohužel u preparátu ji opět nelze spolehlivě určit, takže tato hodnota je pouze orientační. O tomto vlkovi se traduje, že to byl vyhublý jedinec, ale podařilo se mi najít informace v knize od J. Andresky a E. Andreskové (1993), že vážil 71 vídeňských liber, což je 39,78 kg, takže příliš hubený nebyl. Také se občas objevuje informace, že daný jedinec byla vlčice, což však lze vyloučit, protože popisovaný exemplář má zachována obě varlata.

Od té doby vlk již na Vysočině uloven nebyl. V současnosti se trvale vyskytuje v Beskydech a jednotlivě možná i na Šumavě, ale na Vysočině, stejně tak jako na dalších místech České republiky dosud chybí. Zatím...

1 Preparovaný exponát vlka obecného (*Canis lupus*) uloveného 2. ledna 1830 a umístěného ve sbírkách na hradě Pernštejn

2 Pomník výše uvedenému vlkovi v Českém lese u obce Vojtěchov

3 Obraz Franze Richtera na počest ulovení vlka 2. ledna 1830.

Snímky S. Gryma